

Komitet Nauk o Kulturze Antycznej PAN
Wydział I
Nauk Humanistycznych i Społecznych
Pałac Kultury
00-901 Warszawa
tel. (48) 22 620 33 52

Warszawa, 24 listopada 2018

Szanowny Pan Premier

Jarosław Gowin

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowny Panie Premierze,

Komitet Nauk o Kulturze Antycznej PAN, w skład którego wchodzi zajmujący się starożytnością klasyczną przedstawiciele kilku dyscyplin naukowych (archeologia, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o sztuce, nauki prawne), z niepokojem zauważa, że oparcie punktacji czasopism, zwłaszcza humanistycznych, na takich wskaźnikach jak SNIP (Source Normalized Impact per Paper) prowadzi w licznych przypadkach do ustalenia hierarchii punktowej wyraźnie odbiegającej – zarówno *in minus*, jak i *in plus* – od rzeczywistej wartości merytorycznej czasopism, a także renomy, jaką cieszą się one w międzynarodowym środowisku naukowym. Opublikowanie przez Ministerstwo wstępnej propozycji punktowania czasopism z bazy Scopus pokazuje to w sposób dobitny. Z jednej strony założone zaledwie kilka lat temu słabo rozpoznawalne czasopismo uzyskuje bardzo wysoką liczbę punktów (140), z drugiej – uznane, wybitne merytorycznie tytuły otrzymują najniższą przewidzianą punktację (20). Wynika to z faktu, że stosowane przez takie bazy jak Scopus wskaźniki bibliometryczne obejmują z reguły tylko dwa lub trzy ostatnie lata. By rzetelnie ocenić wpływ publikacji w naukach humanistycznych, trzeba byłoby uwzględnić okres dłuższy, na przykład kilkunastoletni, czego się jednak nie robi. W wielu wypadkach cytowania tekstów z ostatnich trzech lat (bo to one są podstawą do ustalania wskaźnika SNIP) to albo autocytowania, albo cytowania w tym samym czasopiśmie, którego dotyczą. Należy mocno podkreślić, że cytowania, jeżeli obejmują tylko krótki okres od opublikowania artykułu, nie są w naukach humanistycznych miarodajnym kryterium oceny wpływu i znaczenia publikacji.

Komitet zwraca ponadto uwagę na istotną wadę opublikowanego wstępnego wykazu, polegającą na nieuwzględnieniu wielu ważnych czasopism, które co prawda znajdują się w bazie Scopus, ale zostały w niej błędnie określone nie jako czasopisma, lecz jako serie wydawnicze. Do wstępnego wykazu przeniesiono tylko te tytuły, które Scopus zaklasyfikował jako „czasopisma”, pomijając te, które zostały błędnie zaklasyfikowane jako „serie”. Tytuły te trzeba koniecznie umieścić w wykazie.

Komitet docenia przyjęte w Rozporządzeniu MNiSzW z 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism i recenzowanych materiałów z konferencji naukowych rozwiązania, polegające na wprowadzeniu dodatkowej oceny eksperckiej czasopism i możliwości dokonania korekty punktacji. Rozwiązania te idą w dobrym kierunku, choć nie usuną wszystkich wad wynikających z oparcia punktacji na wskaźnikach takich jak SNIP. Komitet opowiada się za tym, by ze względu na bardzo duże znaczenie oceny eksperckiej dla ostatecznego kształtu wykazu czasopism zespół dokonujący tej oceny brał pod uwagę opinię miarodajnych gremiów naukowych, w tym komitetów naukowych PAN.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCA
Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN
Krzyszyna Bartol
prof. dr hab. Krystyna Bartol